

AAK-001-0014142 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Macro Economics - II : Paper - 08

(Elective - 1) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014142

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

(૩) પ્રશ્ન નં. ૨ થી ૬ના જવાબો આંતરિક વિકલ્પના આધારે આપો.

1 આંતરિક વિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. 20

(1) વપરાશ ખર્ચ કઈ બાબત પર આધાર રાખે છે ?

- (A) આવકનું પ્રમાણ
- (B) વપરાશ વૃત્તિ
- (C) આવકનું પ્રમાણ અને વપરાશવૃત્તિ
- (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

(2) વ્યાપાર ચક્રના કુલ કેટલા તબક્કા છે ?

- (A) ચાર
- (B) ત્રણ
- (C) પાંચ
- (D) છ

(3) મુક્ત અર્થતંત્રમાં કઈ બેકારી અપવાદરૂપ જોવા મળે છે ?

- (A) અનૈચ્છિક બેકારી
- (B) ઐચ્છિક બેકારી
- (C) પ્રચ્છન્ન બેકારી
- (D) મોસમી બેકારી

(4) કેવું અર્થતંત્ર સરકારના હસ્તક્ષેપથી મુક્ત હોય છે ?

- (A) સમાજવાદી અર્થતંત્ર
- (B) મિશ્ર અર્થતંત્ર
- (C) સામ્યવાદી અર્થતંત્ર
- (D) મુક્ત અર્થતંત્ર

- (5) વ્યાપારચક્રના કયા તબક્કામાં ઉત્પાદન ખર્ચ ઓછું આવે છે ?
 (A) તેજના તબક્કામાં (B) મંદીના તબક્કામાં
 (C) ઓટના તબક્કામાં (D) સુધારણાના તબક્કામાં
- (6) ચક્રાકાર પરિવર્તનો કયા દેશોમાં જોવા મળતા નથી ?
 (A) ઔદ્યોગિક દેશોમાં (B) ખેતીપ્રધાન દેશોમાં
 (C) અલ્પવિકસિત દેશોમાં (D) વિકાસમાન દેશોમાં
- (7) પ્રો.હાયેકનાં સિદ્ધાંતને નાણાના કયા સિદ્ધાંત તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) અતિ રોકાણનાં (B) અલ્પ રોકાણનાં
 (C) મધ્યમ રોકાણનાં (D) પ્રત્યક્ષ રોકાણનાં
- (8) કુગાવાની સ્થિતિમાં અર્થતંત્રમાં શેમાં વધારો થાય છે ?
 (A) ઉત્પાદન ખર્ચમાં (B) આવકમાં
 (C) કિંમતમાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં
- (9) તેજની માઠી અસરો નિવારવા નાણાકીય નીતિના કયા સાધનનો ઉપયોગ કરી શકાય ?
 (A) બેંકદર
 (B) ખુલ્લા બજારની નીતિ
 (C) રોકડ અનામતના પ્રમાણમાં ફેરફાર
 (D) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- (10) પૂર્ણ રોજગારી પ્રાપ્ત થઈ ગયા પછી ઉત્પાદનના સાધનોની માંગ વધતા શેમાં વધારો થાય છે ?
 (A) સીમાંત ખર્ચ (B) વૈકલ્પિક ખર્ચ
 (C) કુલ ઉત્પાદન ખર્ચ (D) સરેરાશ ખર્ચ
- (11) વ્યાપાર ચક્રનો માનસશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત કયા અર્થશાસ્ત્રી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ છે ?
 (A) પ્રો.જેવન્સ (B) પ્રો.જોસેફ શુમ્પીટર
 (C) પ્રો.પીગુ (D) પ્રો.હાયેક

- (12) સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ એટલે _____ ?
- (A) A.P.C. (B) 1-APS
(C) C/y (D) ઉપરના તમામ
- (13) કેવા પરિવર્તનનોને અર્થતંત્રની એક સામાન્ય ઘટના ગણવામાં આવે છે ?
- (A) બિનઆર્થિક પરિવર્તનો (B) સામાજિક પરિવર્તનો
(C) આર્થિક પરિવર્તનો (D) સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનો
- (14) પ્રો.પીગુના મતે કઈ બેકારી માટે મજૂરસંઘો અને સરકારની નીતિ જવાબદાર છે. ?
- (A) સંક્રાંત બેકારી (B) સક્રીય બેકારી
(C) અનૈચ્છિક બેકારી (D) ઐચ્છિક બેકારી
- (15) કુગાવો જ્યારે અમુક વસ્તુઓ પુરતો મર્યાદિત હોય ત્યારે તેને કેવો કુગાવો કહેવામાં આવે છે ?
- (A) આંશિક (B) અલ્પકાલીન
(C) પૂર્ણ (D) દિર્ઘકાલીન
- (16) અલ્પકાલીન કુગાવાનો સમયગાળો કેવો હોય છે ?
- (A) ટૂંકો (B) લાંબો
(C) મધ્યમ (D) અતિ લાંબો
- (17) A.P.C. + A.P.S = _____ ?
- (A) ૧ (B) ૨
(C) ૧.૫ (D) એક પણ નહીં
- (18) જ્યારે વધારે પડતુ નાણું ઓછી ચીજ વસ્તુઓ પાછળ પડે છે ત્યારે કેવો કુગાવો સર્જાય છે ?
- (A) નફા પ્રેરીત કુગાવો (B) માંગ જન્ય કુગાવો
(C) ખર્ચ જન્ય કુગાવો (D) વેતન પ્રેરીત કુગાવો

(19) કેઈન્સે લખેલ પુસ્તક જનરલ થીયરી ક્યારે પ્રસિધ્ધ થયું ?

- (A) ૧૯૩૦ (B) ૧૯૩૬
(C) ૧૭૭૬ (D) ૧૮૪૧

(20) સરકાર દ્વારા જે ખર્ચ કરવામાં આવે તે ઉત્પાદન વૃદ્ધિ કરનાર ન હોય તો તે ખર્ચને શું કહેવામાં આવે છે ?

- (A) મૂડી મુલક ખર્ચ (B) મહેસુલી ખર્ચ
(C) બિન ઉત્પાદકીય ખર્ચ (D) ઉત્પાદકીય ખર્ચ

2 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 10

- (1) “પુરવઠો પોતાની માંગ સર્જે છે.” - સમજાવો.
(2) રોજગારીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સમજાવો.

3 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 10

- (1) વેતનકાપના સિદ્ધાંતની સમીક્ષા કરો.
(2) વ્યાપારચક્રના તબક્કાઓ વિશેનોંધ લખો.

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

- (1) પ્રો. હોટ્ટેનો વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(2) ઐચ્છિક, અનઐચ્છિક અને સંક્રાંત બેકારીના ખ્યાલો સમજાવો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

- (1) વ્યાપારચક્રના લક્ષણો વિશે નોંધ લખો.
(2) આર્થિક પરિવર્તનનોના પ્રકારો સમજાવો.

5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 14

- (1) ફુગાવાના નિયંત્રણ માટેની નાણાકીય નીતિ
(2) ફુગાવાજન્ય ખાધ
(3) ચાલતો ફુગાવો અને ઘોડાપુર ફુગાવો
(4) ફુગાવાની સારી અસરો સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answer of all questions in main answer sheet.
(2) Figures in the right side indicate marks.
(3) Give answer question no 2 to 5 on the basis of internal

1 M.C.Q. 20

- (1) On which factor consumption expenditure depends ?
(A) Income
(B) Propensity to consume
(C) Income and propensity to consume
(D) None
- (2) How many stages are there in a business cycle ?
(A) Four (B) Three
(C) Five (D) Six
- (3) Which type of unemployment is exception in free economy ?
(A) Involuntary unemployment
(B) Voluntary unemployment
(C) Disguised unemployment
(D) Seasonal unemployment
- (4) Which type of economy is free from government's intervention ?
(A) Socialist economy
(B) Mixed economy
(C) Communist economy
(D) Free economy
- (5) In which stage of trade cycle production cost increase ?
(A) In the boom phase
(B) In depression phase
(C) In recession phase
(D) In recovery phase

- (6) In which countries, cyclical fluctuation is not seen ?
- (A) in Industrial countries
 - (B) in Agricultural countries
 - (C) in Underdeveloped countries
 - (D) in Developing countries
- (7) Which principle of money is considered as Prof. Hayek's principle ?
- (A) Excessive Investment
 - (B) Under Investment
 - (C) Medium Investment
 - (D) Direct Investment
- (8) Which factor increased in inflation in the economy ?
- (A) Production Cost (B) Income
 - (C) Price (D) All
- (9) Which instrument of monetary policy can be utilized to remove bad effect of boom ?
- (A) Bank Rate
 - (B) Open Market Operations
 - (C) Cash Reserve Ratio
 - (D) All these three
- (10) After getting full employment, which increases after the increase in demand for production factors
- (A) Marginal Cost
 - (B) Opportunity Cost
 - (C) Total Production Cost
 - (D) Average Cost
- (11) Who presented the psychological theory of trade cycle ?
- (A) Prof. Jevons
 - (B) Prof. Joseph Schumpeter
 - (C) Prof. Pigu
 - (D) Prof Hayec

- (12) Average Propensity to Consume means ?
(A) A.P.C. (B) 1-APS
(C) C/y (D) All
- (13) What type of fluctuations are considered as the routine event ?
(A) Non Economic Fluctuations
(B) Social Fluctuations
(C) Economic Fluctuations
(D) Cultural Fluctuations
- (14) According to Pigu, which employment is created by the policy of government and trade cycle ?
(A) Frictional Unemployment
(B) Active Unemployment
(C) Involuntary Unemployment
(D) Voluntary Unemployment
- (15) When inflation is limited only to certain commodities, then it is called which type of inflation ?
(A) Partial (B) Short Period
(C) Perfect (D) Long Term
- (16) What is the time period of short term inflation ?
(A) Short (B) Long
(C) Medium (D) Very Long
- (17) A.P.C. + A.P.S. = _____
(A) 1 (B) 2
(C) 1.5 (D) None
- (18) When more money is required to be paid for goods, then which type of inflation is created ?
(A) Profit pull inflation
(B) Demand pull inflation
(C) Cost pull inflation
(D) Wage pull inflation

- (19) When the “General Theory” book written by Keynes was published ?
- (A) 1930 (B) 1936
(C) 1776 (D) 1841
- (20) If the expense incurred by the government does not help increasing production, is called what ?
- (A) Capital Expenses
(B) Revenue Expenses
(C) Unproductive Expenses
(D) Productive Expenses
- 2** Answer any one question : **10**
- (1) Explain “Supply creates it’s own demand”
(2) Explain the modern theory of employment.
- 3** Answer any one question **10**
- (1) Evaluate the wages cut theory
(2) Write note the stages of trade cycle
- 4** (a) Write short note : (any one) **8**
- (1) Explain trade cycle theory of Prof. Hawtry.
(2) Explain the concept of voluntary, involuntary and frictional unemployment.
- (b) Write short note : (any one) **8**
- (1) Write note of characteristics of trade cycle.
(2) Explain types of economic fluctuations
- 5** Answer in brief any two of the following : **14**
- (1) Monetary policy to control inflation
(2) Inflation gap
(3) Walking inflation and galloping inflation
(4) Explain good effect of inflation